

Hoe het begon

Op weg door de verhalen

Serie B Thema 1

Bouwsteen: Op weg door de verhalen

Focus binnen de Kennisbasis: Traditie.

Focus binnen Burgerschap: Kerndoelen 1, 2, 3, 38, 54, 56

Groep: 3 en 4

Duur: 45 min

LESOPBOUW

- Het verhaal 'Hoe het begon'
- In het verhaal stappen door gesprek aan de hand van vragen.
- Op verhaal komen met een spel

Bijlagen:

- Het verhaal 'Hoe het begon'
- Spel Op weg door de verhalen.
- Vragen- en opdrachtkaartjes.

Zelf toevoegen:

- Dobbelsteen
- Pionnen

ELEMENT

De verhalen van dit jaar gaan verder bij waar het in december vorig jaar eindigde. Dat is al weer lang geleden en daarom frissen we het geheugen op, met een spel.

INTRODUCTIE

De bijbel is als een boekenkast. Daarin staan alle verhalen die mensen elkaar hebben verteld over de geschiedenis van God en mens. Verhalen die het verhaal vertellen vanaf het begin van de wereld en gaan over de ervaringen die de mens heeft op de wereld en in relatie tot God. Deze verhalen hebben mensen zich eeuwen herinnerd en doorverteld. Ze hebben grote waarde voor de mensen. Anders waren ze al wel vergeten en de Bijbel is het meest gelezen boek van de wereld. Op de verteltraditie bouwen we verder.

De Bijbel bestaat uit twee gedeelten: Het Oude en het Nieuwe Testament. Het Nieuwe Testament begint met de komst van de engel bij Maria en de zwangerschap van Maria.

Het verhaal van de geschiedenis van God en de mens begint in het boek Genesis. Het eerste boek van het Oude Testament. Daar begint ook Houvast te vertellen in het eerste jaar, jaar A. Nu begint Jaar B en vertellen we verder maar dan is het wel goed om weer even terug te halen wat er tot op dit moment is gebeurd.

We hoorden het scheppingsverhaal waarin verteld wordt hoe God de aarde maakt en daarna volgden we het verhaal van de eerste mensen Adam en Eva en hun zonen Kaïn en Abel. De mensen gedroegen zich niet zoals God wilde en God neemt drastische maatregelen. Het verhaal van Noach dient zich aan waarin God deze mens, zijn gezin en dieren redt van de ondergang. Na de zondvloed vullen mensen en dieren de aarde. Hoogmoed komt ter val in het verhaal van de toren van Babel en mensen verstaan elkaar niet meer. Abraham is een mens waarin God vertrouwen stelt. Hij is de stamvader van de Joden, de Moslims en de Christenen. Ook hem blijft niets menselijks bespaard en hij staat voor moeilijke keuzes. Het verhaal van Abraham met zijn neef Lot is daar één van. Hiermee werd de verhaallijn in jaar A voor het oude testament afgesloten. Jaar B zal starten bij Abraham en het boek Genesis verder volgen.

HET VERHAAL 'HOE HET BEGON'

Naar de verhalen in de Bijbel het Boek Genesis Hoofdstukken 1 -13

Het verhaal is een samenvatting in volgorde van de acht verhalen die in jaar A verteld zijn:

1. De schepping
2. Adam en Eva
3. Verjaagd uit het paradijs
4. Kaïn en Abel
5. De ark van Noach
6. De toren van Babel
7. Abraham wordt geroepen
8. Abraham en Lot

In het spel komen de verhalen aan de orde maar niet als geheel. Doe eerst het spel en vertel als afsluiting het verhaal nog even in zijn geheel. Je kunt dan ook de vertelplaten laten zien. Zo zijn ze helemaal klaar voor de volgende week als het verhaal verder gaat.

IN HET VERHAAL STAPPEN

Om in het verhaal te kunnen stappen en het te verkennen, stel vragen aan je groep.

- Verhelderingsvragen om na te gaan of ze het goed hebben gehoord.
- Ervaringsvragen om hun eigen ervaring aan de ervaring van de personages in het verhaal te verbinden.
- Levensbeschouwelijke vragen om het verhaal meer filosofisch te onderzoeken, te pelgrimeren door de woorden en een beetje tussen de regels te kruipen.

Verhelderingsvragen:

- Welke verhaal van vorig jaar weet je nog?
- We hebben ook activiteiten gedaan. Welke heb je onthouden?
- Welke verhaal zou je nog een keer willen horen en waarom?

Ervaringsvragen:

- Wat is je eerste herinnering?
- Wat herinner je je maar wil je liever vergeten?
- Wat helpt jou om je iets te herinneren?
- Wat is je leukste herinnering aan deze vakantie?

Levensbeschouwelijke vragen:

- Zijn herinneringen belangrijk?
- Ook al maak je hetzelfde mee, toch herinner je je vaak iets anders dan een ander. Is dat erg?
- Hoe weet je wat echt gebeurd is en wat niet?

OP VERHAAL KOMEN 'OP WEG DOOR DE VERHALEN'

Tip bij de uitvoering:

Laat de spelwijze afhangen van uw groep. Kleine groepjes zijn aan te raden als u denkt dat de leerlingen het spel zelfstandig kunnen uitvoeren: ze hebben de spelvaardigheden, het leesniveau en kennis van de verhalen.

Als u leerlingen lesgeeft die meer begeleiding nodig hebben (sociaal-emotioneel, taal-gerelateerd of anders), dan kunt u het spel met de grote groep spelen en houdt u de regie. Zo kunt u coachend meedoen of sturend meedoen.

Het spel wordt net als Ganzenbord gespeeld. De winnaar is als eerste aan het einde van het bordspel.

Het spel beeldt een weg uit. De mensen in de verhalen gaan op weg, ze maken dingen mee. God is er ook en de mensen praten met hem.

De kinderen hebben misschien hulp nodig bij het lezen van de vraag, het interpreteren van de vraag en het ophalen van het verhaal waarover de vraag gaat. Dit geeft ruimte voor gesprek. Het doel van de les is niet het bordspel, maar het gesprek wat loskomt door middel van het bordspel.

Als je de leerlingen in groepjes laat spelen, kun je afspreken dat als ze iets niet weten, hun vinger opsteken. Dan leg je het spel in alle groepjes stil en kun je samen het antwoord zoeken.

Je kunt het spel ook centraal op het digibord laten zien en ieder groepjes een papieren bord. Ieder groepje speelt met 1 pion. Ze zetten hun eigen pion op hun eigen papieren bord vooruit en pakken de kaartjes van een centrale stapel vooraan in het lokaal. Zo speel je het spel gemeenschappelijk en kun je samen de weg gaan door de verhalen.

Stap 1

Print het bordspel uit op A3.

Print de vragenkaartjes en de opdrachtkaartjes uit. Print de vragenkaartjes op een andere kleur papier dan de opdrachtkaartjes.

De leerlingen knippen de kaartjes uit en leggen de kaartjes van dezelfde kleur omgekeerd op een stapel.

Leg de pionnen en dobbelsteen klaar. (1 pion per leerling, 1 dobbelsteen per groepje)

Stap 2

Introduceer het bordspel. Leg de spelregels uit.

Bekijk samen het bord; Zijn er al kinderen die plaatjes herkennen bij een verhaal wat ze vorig jaar hebben gehoord?

Zijn er ook plaatjes die ze niet kennen?

De afbeeldingen zijn te herleiden naar de verhalen uit het Oude Testament, die vorig jaar zijn verteld van september tot Sinterklaas. Bij het onderdeel 'Verhaal' staan ze op volgorde.

Als de leerling op een afbeelding van een van deze verhalen komt te staan, moet er een vragenkaartje worden gepakt. De leerling geeft antwoord. Is het goed mag hij/zij nog een keer.

Er zijn ook andere afbeeldingen. Dat zijn heiligen. Als een leerling met de pion op de afbeelding van een heilige komt te staan, moeten ze een opdrachtkaartje pakken en de opdracht uitvoeren.

De heiligen in dit spel zijn achtereenvolgens; Franciscus (4 oktober Dierendag), Sint Maarten, Sint Valentijn (14 februari Valentijnsdag), Maria (de moeder van Jezus, dus niet zomaar een heilige) en de heilige Christoffel.

Stap 3

Vertel het verhaal in zijn geheel en laat je bijbehorende vertelplaten zien in de juiste volgorde.

